

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

12. Cur Devs subinde, in diuinis litteris, loquatur, per modu[m] dubitantis?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45653

siæ providentiæ consilia & scopum, ac, in cœlestibus arcanis, consulti-
 simum cōcursum, vel impedimenta caussarum aliarum. Deo,
 cuius sapientia omnia regitur, & cuius oculis omnia patent, nihil
 est fortuitū, aut inopinatum. Omnia aut definit, aut permittit, atq;
 in bonum finem dirigit, etiam si ipsa mala sint, & contra mentem
 votūque causæ particularis. Scitissimè Hipponensis Antistes:
Nihil, inquit, in ista totius creature amplissima quadam immensa,
Rep. est, quod non de interiore atq; intelligibili aula summi Imperatoris,
aut iubeatur, aut permittatur. Et rursum. *Quidquid Casu fit, temerè*
fit, sine providentia fit: sed nihil extra diuina providentia regulam acci-
dit: ergo, respectu illius, nihil temerè, aut vice fortuita potest accidere.
 Vulgus igitur & plebeia inscitia, stultorumque error ac supersti-
 tio Deam Fortunam credit; quæ negotia humana regat. Qui
 rectè sapit & censet, non *Fortuna*, sed Deo sacrificat; neq; cæcam
 Deam, quæ nescit & non videt, cui det, vel neget, sed omnia viden-
 tem diuinam bonitatem, rebus gerendis aduocat. Christianè Eth-
 nicus poëta: Prou. 16. 2.

Nullum numen abest, si sit prudentia: sed nos

Te fatimus, Fortuna, Deam, cœlog, locamus.

Quare certa sententia tenendum est, ea, quæ, hominum iudicijs
 respectūque, *Casu* eueniunt, apud Deum omnia clarissimè intu-
 entem, consilio certo iustoque euenire; item quæ, apud nos, for-
 tuito fiunt; fieri, apud supremum rerum omnium Moderatorem,
 omnes rerum causas casusque providentem ac disponentem, sa-
 pientissimā destinatione. Nihil illi incertum est. Ipsa etiam con-
 tingentia necessariò nouit. Nunquam dubitat, etiam si nostro se-
 sermoni accommodans videtur subinde loqui dubitanter.

Reperimus, apud Ieremiam, Deum sic loquentem: *Noli*
subtrahere verbum, si FORTE audiant, & conuertatur unusquisq; à
via sua mala: & apud Ezechielem: Hec dicit Dominus Deus, si FOR-
TE audiant, & quiescant, & similia complura, in quibus formulis,
fatetur D. Ambrosius apparentem quidem, re autem ipsa planè
nullam dubitationem esse. Neque enim Deus, humana incerti-
tudine dubitat; sed dubitanter loquitur, vt humano more lo-
quatur. Quin neque homines ipsi semper dubitant, quando du-
bitanter loquuntur. Sic enim Ioël ait: Conuertimini ad Dominum
Deum vestrum, qui benignus, & misericors est: patiens & multa mise-
ricordia, & prestabilis super malicia. Quis scit, si conuertatur, & ig-
noscat,

S. Aug. 13.
de Trin. c. 4.

Imenial. Sa-
tyr. 10.

XII.

Ierem. 26. 3.

Ezech. 3. 11.

S. Ambros.
l. 2. de Pœ-
nit. c. 4. & 5.

Ioël. 2. 14.

Ion. 3. 9. noscat, & relinquat post se benedictionem? Et paria habentur, apud Ionam. Quibus locis non dubitatur de Dei misericordia, licet in sermone figura sit dubitantis. Enimvero, ipsi sapientes seculi, ait, S. Ambrosius, *omnem gloriam suam statuunt in expressione verborum, que Latine FORTE dicimus, Græcè τῶρα, non ubiq; pro dubitatione posuerunt.* Quod etiam Homeri exemplo docetur.

Iliad. 6.

XIII.

S. Gregor. homil. 9. in Ezechielé.

Cur autem Deus quoque hac loquendi formula subinde vtatur, præter causas, quas modo attigi, tradit D. Gregorius, quando Deus dubitantis in morem loquitur, mysterium subesse, vult enim innuere, vel voluntatis nostræ libertatem, cui nimirum diuina voluntas, aut præscientia nõ imponit necessitatem: aut difficultatem rei, vel paucitatem facientium id, quo de agitur. Quòd si homo aliquis dubitanter loquatur, obseruandum est, an res sit eiusmodi, vt turpe sit, illum de ea dubitare. Nam quando Petrus ad Simonem dixit: *Pœnitentiam age ab hac nequitia tua: & roga Deum, si fortè remittatur tibi hæc cogitatio cordis tui*, non dubitauit de remissione culpæ; cum ea ipsa sententia ostenderet, spem veniæ & pœnitentiæ locum nemini esse negandam. Iubet enim pœnitentiam agere eum, quem, vt S. Ambrosius ait, *per magis vanitatem, blasphemantem in Spiritum Sanctum, & puram fidei conscientiam non habentem, Apostolica iam auctoritate condemnauerat.* Igitur non dubitauit de misericordia Dei Petrus, si Simon ageret pœnitentiam: cum, præcipuè si hæc adsit, valde æquum sit, vt peccatori sua culpa remittatur; neq; dubitari fas sit de eo, quod adeò asseueranter affirmat Deus dicens: *Conuertimini ad me, & ego conuertar ad vos.* Quia itaque de hoc Petrus non potuit dubitare, cur ait, *si fortè remittatur tibi?* Nempe quia dubitare potuit, an vera esset futura Simonis & pœnitentia, & oratio; itémque, quod attinet ad pœnam, an tantus futurus esset dolor, vt totius pœnæ remissionem mereretur. Quod si verò neq; homines, cum videntur dubitanter loqui, semper dubitant, quanto minùs Deus, quem nihil latet? Nimirum hoc est inter hominem ac Deum discrimen: homo, quia mentiri potest, multa, de quibus dubitat, pro certis affirmat; Deus, qui nec fallere potest, nec falli, etsi omnia certissimò nouit, tamen, vt se se homini accommodet, loqui dignatur, per modum, dubitantis; certus ipse, quid in vtramque partem euenturum sit; immo ita causas secundas, iuxta earundem naturas, disponens, & complicans, vt sit futurum.

Act. 8. 22.

-12. leonardus

12. leonardus

12. leonardus

12. leonardus

12. leonardus

12. leonardus

12. leonardus

12. leonardus

12. leonardus

12. leonardus

12. leonardus

12. leonardus

12. leonardus

12. leonardus

12. leonardus

12. leonardus

12. leonardus

12. leonardus

12. leonardus

12. leonardus

12. leonardus

12. leonardus

12. leonardus

12. leonardus

12. leonardus

12. leonardus

12. leonardus

12. leonardus

12. leonardus

12. leonardus

12. leonardus

12. leonardus

12. leonardus

12. leonardus

12. leonardus

12. leonardus

12. leonardus

12. leonardus

12. leonardus

12. leonardus

12. leonardus

12. leonardus

12. leonardus

12. leonardus

12. leonardus

12. leonardus

12. leonardus

12. leonardus

12. leonardus

12. leonardus

12. leonardus

12. leonardus

12. leonardus

12. leonardus